

Úloha fakulního učitele při vedení Pedagogické praxe z chemie

Fakultní učitel, doporučený vedením pedagogických praxí na PŘF UK a schválený též ředitelstvem školy, sepíše před každou pedagogickou praxí **smlouvu DPP** s PŘF UK, na jejímž základě mu bude po ukončení praxe vyplacena odpovídající odměna.

Každý fakultní učitel (FU) na začátku pedagogické praxe pomůže posluchači vytvořit **rozvrh vyučovaných hodin** z hlediska svého aprobačního předmětu, umožní mu **náslechy** (hospitace) na svých vyučovacích hodinách, ale i v hodinách jiných učitelů, vyučujících aprobační předměty posluchače. Přitom seznámí posluchače se školním pojetím ŠVP dané školy, především zpracováním **tématu Člověk a příroda a s časovým a tematickým plánem** pro předmět chemii. Dále mu umožní prohlédnout si kabinet a učebny i laboratoř pro chemii.

Požadovaný počet hodin chemie odučených posluchačem na gymnáziu při jarní praxi je **10 + 1 dvouhodinová** laboratorní práce, při **podzimní praxi 15 + 2 dvouhodinové** laboratorní práce. **Celkový** požadovaný **počet hodin chemie**, odučených posluchačem, je tedy **31**. Požadovaný počet **náslechlů** je před každou částí praxe **4 – 6** (při PP I: 6 náslechlů, při PP II: 4 náslechy). Je vhodné umožnit posluchači i více náslechlů u různých učitelů jeho aprobačních předmětů.

Pro vlastní praxi posluchače je ideální, může-li mu FU poskytnout vyučovací hodiny např. ve dvou třídách různých ročníků gymnázia po celou dobu 4 týdnů, aby měl posluchač možnost každou třídu poznat, vyzkoušet si své pedagogické dovednosti i ověřit si účinnost svého působení. Praxi naopak není možno zkracovat tak, že posluchač odučí celý požadovaný počet hodin např. během dvou týdnů (pouze po 2 hodinách ve více třídách).

Před každým vlastním výstupem posluchače zkontroluje fakultní učitel **písemnou přípravu, podepíše ji; účastní se všech výstupů** posluchače! Po zhlédnutí hodiny provede s posluchačem **rozbor**, kde zhodnotí klady i záporné - jak odborné, tak didaktické. Stručné hodnocení **několika body nebo větami zapíše pod přípravu**.

Pozor! **Bez těchto krátkých písemných rozborů jednotlivých hodin nelze přiznávat učiteli odpovídající odměny po ukončení praxe.**

Při **stručném hodnocení** (charakteristice rozboru vyučovací hodiny) doporučujeme zaměřit se na konkrétní klady a nedostatky, povšimnout si např.:

- časového a tematického splnění plánu hodiny
- použití (nepoužití) vhodných pomůcek a metod – prezentace, pokusů, videa, vlastních testů
- motivace a aktivizace žáků, použití zajímavých forem práce, pracovních listů, apod.
- celkového projevu posluchače - verbálního, nonverbálního, písemného (zápisu na tabuli), apod.

Pokud je učiteli bližší hodnotit výkon posluchače stupnicí známek, stačí pod přípravu napsat 3 až 5 nejvýraznějších kritérií, která oznamuje známkami 1 - 5, např.:

- písemná příprava
- organizace hodiny
- odborná úroveň výuky
- použití vhodných metod a forem
- provádění demonstračních pokusů
- aktivizace žáků při výuce
- využití didaktických pomůcek, tvorba vlastních
- zápis na tabuli
- celkový projev posluchače atd.

Do **Seznamu náslechového a výstupového hodin (formulář A+B)** se zaznamenává každá hodina, ve které student hospitoval a **každá hodina odučená studentem** (dvouhodinové laboratorní práce je nutno zapsat do dvou řádků dle skutečného obsahu hodin, tj. 1 řádek = 1 vyuč. hodina).

Formuláře A+B, C pro pedagogickou praxi z chemie získá posluchač z webu PŘF UK, studijní oddělení – odkaz Pedagogické praxe - Chemie.

Na konci pedagogické praxe FU zhodnotí celkově práci posluchače ve vyučování chemie a toto **souhrnné hodnocení** (viz **Hodnocení posluchače - formulář C**) zašle buď v **zalepené** obálce po posluchači (poštou) nebo na e-mailovou adresu vedoucí pedagogické praxe z chemie **RNDr. Evě Stratilové Urvákové, Ph.D.** na: urvalkov@natur.cuni.cz. Hodnocení práce posluchačů by mělo být objektivní, aby z něj mohly vycházet podněty pro zlepšení práce s posluchači na fakultě.

V případě, že FU zjistí, že posluchač není schopen nebo ochoten splnit většinu z požadovaných kritérií kladených na bezproblémový průběh pedagogické praxe, oznámí **neprodleně** tuto skutečnost vedoucí pedagogických praxí z chemie na UK, PŘF a má právo tuto nevyhovující praxi **předčasně ukončit**.

Kontaktní spojení a adresa

Vedoucí pedagogických praxí z chemie - RNDr. Eva Stratilová Urváková, Ph.D., PŘF UK, KUDCH, Albertov 3, 128 43 Praha 2, tel: 22195 1348, sekretariát KUDCH tel.: 221951346 – sekretářka paní Püschnerová. e-mailové adresy: urvalkov@natur.cuni.cz, puschnep@natur.cuni.cz.

Položky pro souhrnné hodnocení (formulář C):

(Souhrnné hodnocení **provádí všichni učitelé**, v jejichž třídách posluchač vyučoval.)

1. **Přístup k učitelské práci** – zahrnuje iniciativu; vlastní tvorbu pomůcek, prezentací, pracovních listů; obstarávání pomůcek a chemikálií k pokusům; úklid po ukončení VH i LP; pečlivost, pracovitost, svědomitost, snahu o spravedlivost, důslednost; vlastní aktivní přístup k vyučování a sebereflexi posluchače, jeho ochotu přijímat rady a doporučení FU.
2. **Vztah ke studentům a žákům** – schopnost motivace; umění zaujmout; nadšení pro svůj předmět; praktické využití poznatků v životě člověka; vysvětlování jevů a problémů z běžného života z hlediska přírodních věd; individuální přístup; snaha pomoci; pochvala; řešení kázeňských problémů; udržení pozornosti.
3. **Didaktická způsobilost** – příprava na hodiny (nejen písemná); využití pomůcek, modelů a pokusů, literatury, techniky, internetu; využití různých metod a forem práce; střídání činností; aktivizace žáků; výuka praktických dovedností; písemný projev na tabuli; slovní projev - hlasitost, srozumitelnost, zřetelnost, práce s hlasem, monotónnost, vady řeči; nonverbální komunikace; umění klást otázky, popisovat, vysvětlovat; klasifikace a hodnocení práce studentů apod.
4. **Odborná způsobilost** – vlastní výklad učiva nebo čtení a diktování z příprav?; schopnost aplikace odborných poznatků na běžné jevy v životě žáků; schopnost improvizace; zajímavosti; zkušenosti; praktické dovednosti; nadhled; sběr informací.
5. **Organizační schopnosti** - vedení žáků během VH, LP, skupinové práce, práce na projektu; dodržování předpokládaného časového plánu hodin; schopnost přizpůsobit se aktuálním změnám; řešení nenadálých situací a vlastní kreativita.
6. **Zapojení do dalších mimotřídních a mimoškolních aktivit** - dozory, porady, třídnické hodiny, třídní schůzky, pomoc při olympiádách, SOČ, ve volitelných seminářích, ochota zapojovat se do obdobných aktivit.
7. **Doplňující informace** - jiné klady či zápory posluchače a jeho práce, zdravotní stav posluchače, způsobilost pro práci s žáky, charakterové vlastnosti, osobní poznámky a postřehy, další doporučení pro práci s posluchači na fakultě aj.

Předem Vám děkujeme za spolupráci i Vaše náměty a připomínky k organizaci a zlepšení pedagogických praxí našich posluchačů.

Za didaktiku chemie: RNDr. Eva Stratilová Urváková, Ph.D.